

Önder Küçükural

“Dünya, böyle gidersek bizi sırtından atacak”

Yürütücülüğünü ülkemizden Prof. Dr. Recep Şentürk'ün yaptığı ve TÜBİTAK'ın desteklediği ve Portekiz'den Prof. Dr. João de Deus Santos Sââgua'nın yaptığı ve Portekiz Bilim ve Teknoloji Vakfı'nın (FCT9) desteklediği “Değişen Değerler ve Öncelikler: Portekiz ve Türkiye'deki Sanayicilerde Ekolojik Akıl Yürütme ve Karar Verme” adlı projemiz Şubat 2017'de başladı. İki yıl sürecek olan projede Medeniyetler İttifakı Enstitüsü'nden Yrd. Doç. Dr. Karim Sadek, Dr. Feyzullah Yılmaz ve doktora öğrencileri Rahmi Oruç ve Mehmet Aktaş, Portekiz'den Danish Naeem, Leoanrd Faytre ve benzeniz görev alıyoruz.

İki ülke arasında iş birliğini amaçlayan araştırmada Portekiz ve Türkiye'de faaliyet gösteren sanayi aktörlerinin, düşük karbonlu ve sürdürülebilir bir ekonomiye geçiş konusundaki iletişim stratejileri ve akıl yürütme biçimleri karşılaştırılıyor. Başka bir deyişle proje Portekiz ve Türkiye'nin önemli ekonomi ve teknoloji aktörlerinin “ekolojik akıl yürütme”lerini karşılaştırmalı olarak incelemeye odaklanıyor. Çevre duyarlılığının ve daha özel olarak düşük karbon ekonomisine geçişin gerekçeleri, öncelikle ulus üstü ölçekte bilim ve siyaset çevrelerinde tartışılmakta ve buna dönük uygulamalar tasarlanmaktadır. Ancak söz konusu geçişin asıl aktörleri olması gereken yerel düzeydeki sanayi ve teknoloji sektörlerinde bu konuda ciddi

sıkıntılar yaşanmaktadır. Zira düşük karbon ekonomisine geçiş, öncelikle sanayicilerin, bu köklü ve radikal dönüşüme ikna olmalarını, bu doğrultuda belirli kararlar almalarını ve gerekli adımları atmalarını gerektirmektedir. Oysa, sanayi aktörlerinin hem söylemlerinde hem de davranışlarında bu konuda ciddi çelişkiler, ikilemler, değer ve çıkar çatışmaları, öncelik belirlemede zorluklar ve kararsızlıklar belirmekte; farklı öncelik ve değerler arasında geçişlilik ve stratejik manevralar gözlenmektedir. Bu bağlamda proje, karbon ekonomisine geçişle ilgili olarak gündemde bulunan yeni fikir ve önerilerin pratik uygulamasında yaşanan bu dar boğazları anlamaya ve bu konuda sosyal politika geliştirilmesi için gerekli iletişimsel verileri ortaya koymayı amaçlamaktadır. Projenin ilk tanışma toplantısı 25 Mart-31 Mart tarihleri arasında Karim Sadek, Anders Herlizt (Danışman), Rahmi Oruç ve benim katılımımla Lizbon'da gerçekleştirildi. Projede alan araştırmasına Haziran ayında başlanmış ve her iki ülkede de toplam 50'den fazla işletme yetkilisi ile görüşmeler yapılmıştır. Proje kapsamında yapılacak ikinci ziyaret 6-7-8 Kasım tarihlerinde bu kez Portekiz tarafının üniversitemize ziyareti şeklinde olacaktır. Bu tarihlerde MEDİT'te ahlakî akıl yürütme (ethical reasoning) ve ekoloji konularında dersler ve seminerler yapılacaktır. İkili iş birliğini hedef alan proje-

miz daha ilk altı ayında beklentilerin ötesinde bir başarıya ulaşmıştır. Proje ekibimiz, ortak kuruluşumuz olan İfil Nova'nın düzenlediği “Values in Argumentation-Values of Argumentation, 28-29 June 2017” adlı konferansta bir tebliğ sunmuş, alanın önde gelen araştırmacıları ile fikir teatisi yapma fırsatı yakalamıştır. Ayrıca, ekibimiz yine İfil Nova Enstitüsü'nce başvurusu yapılmış olan Avrupa Birliği destekli bir projenin hazırlanmasına katkı sağlamış ve projenin başvuru aşamasında ortak kuruluş olarak yer almıştır. Kabul edildiği takdirde 7 ülkenin yer alacağı proje “COST Action” programı kapsamında gerçekleştirilecektir. Projenin başlığı “European network for argumentation and public policy analysis”dır. Proje kapsamında gerçekleştirilen görüşmelerde katılımcıların dünyanın gidişatı konusundaki görüşleri büyük farklılıklar arz etmektedir. Kimisi insanlığın hâlini 180 km. hızla duvara doğru giden bir araca benzetmektedir. Arabayı durdurmak için Paris protokolünde olduğu gibi ayağın gazdan ne kadar çekileceği pazarlıkları yapılmamalı, bir an önce frene basılmalıdır. Böyle giderse dünya insanları sırtından atacaktır. Kimisine göre ise ekoloji üzerinden kapitalizm kendisine yeni marketler aramaktadır. Ekoloji üzerinden şirketlerin büyümeye devam edebilmesi için yeni imkânlar yaratılmaktadır.